

БОЙЧЕНКО Е. Г.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри господарського права і процесу,
кандидат юридичних наук

ПРИНЦИПИ РОЗМЕЖУВАННЯ ДОХОДІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Існуючі в оборонному відомстві держависуттєві розбіжності в розумінні змісту господарської діяльності Збройних Сил України (далі — ЗСУ), що приносить дохід, спричиняють цілковиту заплутаність у визначенні та регулюванні господарської діяльності військових частин ЗСУ, що з точки зору суспільного господарського порядку як основного методу та мети господарсько-правового регулювання [1, с. 25–26], посилає деструктивний характер.

Вказане, в свою чергу, викликає хибні уявлення реалізаторів ідеї власної господарської діяльності військових частин (зокрема, Міноборони, як головного організатора цього процесу) щодо розмежування надходжень, отриманих від господарсько-дохідної діяльності військових частин ЗСУ, а також їх розподілу для вирішення потреб війська. Наслідком цього є видавця нормативно-правових актів, які не повною мірою враховують фактори, що мають вплив на результативність діяльності, зокрема матеріальні, організаційні та інші витрати, що несе військова частина при її провадженні.

Ця проблема має бути усунена внесенням змін до чинного нормативно-правового масиву, пов'язаного з регулюванням зазначених питань, які мають ґрунтуватися на чітких основоутворюючих уявленнях про напрями та мету такого регулювання, забезпечити правопорядок в господарській діяльності військових частин як господарюючих суб'єктів, та, зокрема, забезпечити єдиний підхід до розуміння сутності господарсько-дохідної діяльності ЗСУ як складової військового господарювання.

У данному питанні вважаємо за необхідне визначити та запропонувати для використання на нормативно-регулятивному і практичному рівнях принципи, за якими, на нашу думку, слід розрізняти та класифікувати доходи, отримані від господарської діяльності військових частин як додаткової, та діяльності, пов'язаної з виконанням військовими частинами основних завдань та функцій, але також спрямованих на заповнення спеціального фонду оборонного бюджету країни. Такими принципами є:

1) Принцип спорідненості. Цей принцип означає спорідненість спеціально-професійних функцій військової частини (установи, закладу, органу управління).

Під спеціально-професійними функціями маємо розуміти такі, що визначають професійну спрямованість (спеціалізацію) переважаної частки персоналу військової частини, установи, закладу (наприклад, військово-медичні фахівці у військових шпиталях та поліклініках, викладачі військово-навчальних закладів та підрозділів, архіваріуси у військово-архівних установах тощо), які характеризують особливості основних послуг, що надаються військовою частиною, закладом, установою загалом.

Тут слово «основних» треба розуміти саме в господарсько-виробничому або господарсько-організаційному сенсі, оскільки в будь-якому разі для військових частин ЗСУ основними функціями були та залишаються підготовка до збройного захисту та власно збройний захист українського суспільства від зовнішньої агресії або загрози цілісності та суверенітету держави.

2) Принцип пропорційності (або пропорційного задіяння особового складу). Означає, що не менше 70 відсотків штатного персоналу військової частини, закладу, установи (як військового, так і цивільного) має бути залучено на постійній основі до виконання завдань, що постають перед військовою частиною, пов'язаних саме з тими видами власної господарської діяльності, які є функціонально основними для військової частини і можуть без зміни ритму життєдіяльності військової частини та додаткової професійної підготовки персоналу, або його відволікання від основної роботи (служби), надаватися за плату іншим особам, що потребують таких послуг, але не мають права на їх безкоштовне отримання.

3) Принцип постійності, що означає виконання військовою частиною, закладом, установою робіт чи надання послуг, за які можуть отримуватись кошти для спеціального фонду, на систематичній основі.

Систематичність при цьому має визначатися не кількістю послуг на певну одиницю часу, а цільовою спрямованістю, яка ставилась при створенні (сформуванні) військової частини. Така спрямованість може відображатися як у назві військової частини, закладу, установи (наприклад, база зберігання нафтопродуктів, військовий шпиталь, спортивний клуб армії тощо), так і у положенні про відповідну військову частину [2, п. 2.1.6.], а так само у свідоцтві про її реєстрацію як суб'єкта господарської діяльності, а також логічно впливати зі штату та/або штатного розпису військової частини, закладу, установи;

4) принцип забезпеченості. Означає наявність матеріально-технічної бази (обладнання, інвентар, техніка, технічні пристрої, спеціальна документація, бланки тощо) у складі військового господарства військової частини, закладу, установи, яка дозволяє та спеціально призначена для забезпечення виконання тих робіт або послуг, що характеризують функціональне призначення військової частини, закладу, установи. Тобто наявність специфічно належних основних та оборотних фондів у

військової частини для провадження нею діяльності, пов'язаної з наповненням спеціального фонду (наприклад, порох, тара, медичне устаткування тощо).

Названі принципи взаємопов'язані та певною мірою уніфіковані, що надає можливість їх використання також і при удосконаленні (оптимізації) видів діяльності військових частин, пов'язаних з отриманням паходжень до спеціального фонду військових частин ЗСУ.

Список використаних джерел

1. Знаменский Г. Л. Принципы и методы правового регулирования хозяйственной деятельности/ Г. Л. Знаменский // Новое хозяйственное право. Избранные труды: сб. науч. трудов. – К.: Юринком Интер, 2012. – С. 20– 29.
2. Інструкція з діловодства в Збройних Силах України: затв. наказом начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил України від 16.09.2013 р. № 200. – [Електронний ресурс]. – [Цит. 2014, 12 березня]. – Режим доступу: http://chigrvk.com/load/kerivni_normativni_dokumenty_instrukcija_z_dilovodstva_zsu_nakaz_ngsh_200_2013r/5-1-0-13.

ЛІСЬКА О. С.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри господарського права і процесу

ПИТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ДЕРЖАВНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

Соціально-економічний, інтеграційний та інноваційний розвиток нашої держави залежить від рівня економічного розвитку суб'єктів господарювання. Україна обрала європейську модель інтеграції у високотехнологічне конкурентне середовище, що передбачає вироблення стратегії і політики в галузі інновацій із врахуванням приватних та публічних інтересів та покликана забезпечити високі та стабільні темпи економічного зростання, вирішення окремих соціальних та екологічних проблем, конкурентоспроможність національної економіки, підвищення експортного потенціалу країни, гарантування економічної безпеки та чільне місце в Європейському Союзі.

По суті, заявлений, проте практично не реалізований вектор інноваційної політики передбачає досить вагомий перелік інструментів: 1) державні програми розвитку (програми розвитку інфраструктури; мереж освітніх та дослідних установ; наукових досліджень; малого та середнього інноваційного підприємства); 2) інструменти нормативно-правового забезпечення (нормативна база з питань регулювання